

LBRIS

We know
books

Mădălina Stan
Ioana Dan
Consuela Colțan

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Caiet de lucru
clasa a IV-a

Recapitulare inițială	3
Evaluare inițială	5

Unitatea 1

Călătorie spre școala viitorului

Textul literar narativ	8
Ortografie și punctuație în redactarea de text	11
Inițierea și menținerea unui schimb verbal	12
Invitația	13
Textul literar narativ	14
Formularea de solicitări formale și informale	16
Oferirea de informații referitoare la mediul școlar	17
Organizatori grafici. Diagrama Venn	18
Recapitulare	19
Evaluare	20
Știu mai bine!	21

Unitatea 2

Pe cărări de toamnă

Textul literar narativ	22
Explorarea textului literar narativ	24
Povestirea pe scurt a unei întâmplări imaginate. Scrierea creativă	25
Substantivul (intuire)	26
Textul literar narativ	28
Explorarea textului literar narativ	30
Povestirea unei secvențe dintr-o carte	31
Recapitulare	32
Evaluare	33
Știu mai bine!	35

Unitatea 3

Chipuri și povești

Textul descriptiv de tip portret	37
Organizatori grafici. Schema și tabelul	39
Descrierea unui personaj de carte	40
Adjectivul (intuire)	42
Textul descriptiv de tip portret	44
Descrierea unui personaj de film	46
Scrierea unei descrieri de tip portret pe baza unui plan simplu	47
Recapitulare	48
Evaluare	49
Știu mai bine!	50

Unitatea 4

Sub mantia iernii

Textul informativ/nonliterar	51
Harta. Planul simplu al unui oraș	53
Traseul turistic	54
Textul literar narativ	55
Scrierea imaginativă pornind de la o bandă desenată	57
Pronumele personal. Persoana, numărul și genul (intuire)	58
Alte forme de pronume personal (intuire). Scrierea corectă a cuvintelor <i>nea/ne-a, noi/n-oi, săi/să-i</i>	59
Recapitulare	60
Evaluare	61
Știu mai bine!	62

Unitatea 5 În atelierul inimii

Textul liric	63
Explorarea textului liric	65
Verbul. Intuirea persoanei	66
Verbul. Intuirea timpului	68
Textul liric	69
Harta mentală	71
Cartea poștală	72
Scrierea unui text după un șir de ilustrații	73
Recapitulare	74
Evaluare	75
Știu mai bine!	76

Unitatea 6 Cu rucsacul prin lume

Textul literar narativ	77
Relatarea și povestirea pe scurt a unei întâmplări imaginate	79
Textul literar narativ	80
Cuvântul – parte de propoziție	82
Predicatul (intuire)	83
Subiectul (intuire)	84
Relația dintre subiect și predicat	85
Recapitulare	86
Evaluare	87
Știu mai bine!	88

Unitatea 7 Întâmplări în mijlocul naturii

Textul literar narativ	89
Organizatori grafici. Scheletul de recenzie	91
Proiectul de documentare.	
Prezentarea unui proiect și a rezultatelor acestuia	92
Povestirea unei întâmplări trăite	93
Textul literar narativ	94
Oferirea de informații referitoare la mediul extrașcolar	96
Propoziția. Relațiile simple dintre cuvinte.	
Subiectul și predicatul (consolidare)	97
Recapitulare	98
Evaluare	99
Știu mai bine!	100

Unitatea 8 Frânturi din copilărie

Textul descriptiv de tip portret	101
Descrierea unui personaj imaginar	103
Povestirea unei secvențe dintr-o carte	104
Textul liric	105
Participarea la interacțiuni orale.	
Exprimarea unei opinii	107
Scrierea unui e-mail și a unui mesaj text	108
Afișul	109
Recapitulare	110
Evaluare	112
Știu mai bine!	114
Recapitulare finală	116
Evaluare finală	119

Toamna țesătoare (fragment)

de Vasile Alecsandri

1. Răspunde la următoarele întrebări:

a. Cum este caracterizată toamna în primele două versuri?

b. Cui îi dă toamna roadele pământului?

c. Ce tipuri de daruri oferă toamna în strofa a doua și a treia? Cui îi sunt destinate acestea?

d. De ce este numită toamna *sărmană* spre final?

2. După ce ai recitat poezia cu atenție, completează în tabel următoarele enunțuri:

Mă gândesc _____	Îmi imaginez _____
Mă întreb _____	Înțeleg _____
Observ _____	Simt _____

3. Scrie cuvinte cu sens opus pentru:

cald - _____
plin - _____
frumoasă - _____
a venit - _____

4. Scrie cuvinte cu sens asemănător pentru:

darnică - _____
veselie - _____
harnică - _____
sărmana - _____

5. Alcătuieste două propoziții în care cuvântul **roade** să aibă sensuri diferite.

6. Redă prin desen o parte din poezie care ți-a plăcut și scrie trei-patru propozitii despre ea.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no text or other markings on the paper.

7. Explică pe scurt ce înseamnă fiecare proverb.

a. Toamna se numără bobocii.

b. Toamna bogată face iarna ușoară.

c. Munca aduce roade.

• Citește cu atenție textul, apoi rezolvă cerințele.

Nu-l știți?

Păcat!

Dezvoltă imaginația, spiritul de observație, simțul culorilor și, mai ales, se poate juca peste tot. Acasă, în tramvai, la școală. Când unul pronunță o culoare, tu trebuie să-i arăți un obiect în care se găsește acea culoare, și asta rapid, cât numără până la cinci. Altfel, pierzi jocul. E un joc pasionant. Uiți de toate, de profesori, de lecții și, fără exagerare, chiar de recreații.

— Verde!

— Uite! În panglica mea.

— Galben!

— În lăntișorul de la gât.

— Albastru!

— În dunga de la ciorap...

— Violet. Violet o dată, violet de două ori, violet de trei ori...

— În călimară! Uf! De-abia l-am găsit!

Fata răsuflă ușurată. La tablă, profesorul desenează harta Africii, iar în clasă nu se aude decât mersul mărunț al creioanelor pe caiete... și șoptit, spre ușă:

— Maro... Maro unu, maro doi...

— La pantoful meu...

— Nu e maro, dragă, e cafeniu.

— E totuna, dragă. Maroul nu e cafeniu?

— Nu e, dragă. Cafeniul e cum e cafeaua, și maroul, cum e castana.

La tablă, profesorul vorbește despre Marea Roșie. Dar dânsul nu joacă jocul culorilor...

— Dragă, dar șiretul nu e maro?

— Da, dar tu mi-ai arătat pantoful.

— Și n-ai văzut șiretul?

— Bine. Fie cum zici tu. Cărmiziu! Cărmiziu de două ori... de trei ori... de patru ori!... [...]

Lecția s-a terminat. Cele două prietene s-au întors acasă și învață la geografie.

— Gata cu jocul! Trebuie să învățăm.

— De ce, tu?

— Pentru că poimăine avem lucrare de control.

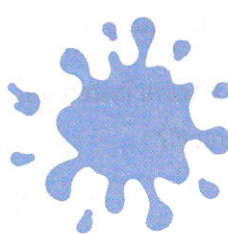
— Ei și? Împletim jocul cu învățătura. Uite: unde se varsă Fluviul... Roșu?

— În lălea...

— Unde e Marea... Albă?

— În fața de masă!

— Unde trăiesc vulpi... argintii? Argintii o dată... argintii de două ori.

— În ibricul de pe bufet...

— Bravo! Ai văzut ce interesant e? Ce fluviu se varsă în Marea... Galbenă? Galben o dată...

Și acum, vreți să ne însoțiți câteva clipe la lecția de geografie a clasei a VII-a de la școala unde învață cele două prietene?

Iată, la hartă o elevă arată cu bețișorul în mână marile fluvii siberiene.

Profesorul înclină capul aprobativ și murmură satisfăcut.

— Dar unde sunt prietenele noastre? Au răspuns? Să ne uităm în catalog. Într-adevăr, au fost ascultate... În dreptul numelor lor, în catalogul *alb*, văd doi de 3 cu cerneală *roșie*, puși cu stiloul *albastru* al profesorului lor ele? Stau amândouă *galbene-verzui* în banca de culoare *cafenie*, în timp ce o găză *cărămizie* se urcă pe caietul cu scoarțe *cenușii*, tremurându-și în aer antenele *negre*...

(adaptare după *Jocul culorilor*, în vol. *Recreația mare*, de Mircea Sântimbreanu, Editura Regis, 2017)

1. Alege varianta corectă pentru fiecare întrebare.

- Unde se poate juca „Jocul culorilor”?

☐ doar acasă;

☐ acasă, în tramvai, la școală;

☐ doar la școală.

- Ce trebuie să facă jucătorul când aude o culoare?

☐ să deseneze culoarea;

☐ să spună un obiect cu acea culoare;

☐ să scrie culoarea.

- Ce se întâmplă dacă nu răspunzi la timp?

☐ câștigi jocul;

☐ pierzi jocul;

☐ primești o pedeapsă.

2. Numerotează întâmplările în ordinea desfășurării lor în text.

☐ Prezentarea și explicarea „Jocului culorilor”.

☐ A doua zi, la geografie, cele două prietene nu răspund corect și primesc note mici.

☐ După terminarea orelor, fetele continuă jocul și acasă, îmbinându-l cu învățarea la geografie.

☐ În timpul orei, cele două prietene participă la joc, în timp ce profesorul de geografie își desfășoară lecția.

3. Scrie câte un cuvânt din text pentru fiecare cerință:

a. un substantiv de genul masculin _____

b. un adjectiv _____

c. un verb _____

4. Alege varianta corectă pentru a completa enunțurile:

• Este important **să fii/să fi** atent la explicațiile profesorului.

• Copiii/Copii au mers să **înoate/înoate** în piscină.

5. Explică folosirea semnelor de punctuație în următorul enunț:

— Bravo! Ai văzut ce interesant e?

6. Alcătuieste trei enunțuri în care să folosești cuvintele: *m-ai*, *i-au*, *ne-am*.

7. Scrie un e-mail către un prieten/o prietenă, în care îi povestești ce s-a întâmplat la ora de geografie. În redactare, vei completa toate rubricile e-mailului, conform indicațiilor date.

The diagram shows a window titled "Mesaj nou" (New Message). It contains three input fields at the top: "De la:" (From), "Către:" (To), and "Subiect:" (Subject). Below these is a large text area for the message body. At the bottom right, there is a "Trimite" (Send) button. Labels with arrows point to various parts of the window: "formulă de adeseare" (greeting formula) points to the top left; "adresa expeditorului" (sender's address) points to the "De la:" field; "adresa destinatarului" (recipient's address) points to the "Către:" field; "subiectul mesajului" (subject of the message) points to the "Subiect:" field; "mesaj" (message) points to the main text area; "formula de încheiere" (closing formula) points to the bottom right; and "nume și prenume" (name and surname) points to the bottom right corner.

	FB	B	S
1	3★	2★	1★
2	4★	2-3★	1★
3	3★	2★	1★
4	3★	2★	1★
5	3★	2★	1★
6	3★	2★	1★
7	Toate părțile e-mailului sunt completate conform indicațiilor date. Textul este redactat corect.	4-5 dintre rubrici sunt completate conform indicațiilor date. Textul este redactat corect în cea mai mare parte.	2-3 dintre rubrici sunt completate conform indicațiilor date. Textul are multe greșeli de scriere.

★ - un răspuns corect

UNITATEA 1. CĂLĂTORIE SPRE ȘCOALA VIITORULUI

- Textul literar narativ • Ortografie și punctuație în redactarea de text • Inițierea și menținerea unui schimb verbal
- Invitația • Formularea de solicitări formale și informale • Oferirea de informații referitoare la mediul școlar • Organizatori grafici. Diagrama Venn • Recapitulare • Evaluare • Știu mai bine!

Textul literar narativ

Vlăduț și școala viitorului

de Cosmin Perța

ÎNȚELEGE TEXTUL!

1. Alege varianta corectă.

- Textul *Vlăduț și școala viitorului* de Cosmin Perța este:
 - a. un text literar;
 - b. un text nonliterar;
 - c. un text liric (o poezie).
- Textul dat:
 - a. prezintă informații științifice;
 - b. prezintă întâmplări imaginare și provoacă emoții cititorului;
 - c. este structurat în versuri și strofe.
- Personajele care iau parte la acțiune sunt:
 - a. Maria, Vlăduț, unchiului Costel;
 - b. Maria, Vlăduț, mama Mariei;
 - c. Vlăduț, Maria, mama lui Vlăduț.

2. Numerotează întâmplările în ordinea desfășurării lor în text.

- ☐ Vlăduț trece testul de creativitate, spunând că își poate imagina cum este la piscină.
- ☐ Maria îi arată lui Vlăduț sala de clasă modernă și curtea școlii.
- ☐ Vlăduț este foarte emoționat din cauza primei zile de școală și nu reușește să adoarmă.
- ☐ În camera lui Vlăduț apare o fată pe nume Maria, care îl invită să vadă școala viitorului.
- ☐ Băiatul vede activități moderne, precum cele de la ora de aritmetică și cele de la ora de științe ale naturii.
- ☐ Vlăduț trece și ultimul test, cel de conștiinciozitate.
- ☐ Băiatul se trezește dimineața și își dă seama că totul a fost un vis, dar se simte pregătit pentru școală.
- ☐ Vlăduț trece primul test, cel de generozitate, alegând să împartă sendvișul cu un coleg.
- ☐ Maria îi prezintă diferite ore de curs din școala viitorului: istorie, lectură și arte plastice.

3. Răspunde la următoarele întrebări, pe baza textului:

- a. Care dintre sălile văzute de Vlăduț ți se pare cea mai interesantă?

- b. Ți-ar plăcea să înveți într-o școală a viitorului? De ce?

1. Găsește și transcrie replicile personajelor pentru fiecare situație de mai jos:

- replica în care Maria îl salută și îl invită pe Vlăduț să vadă școala viitorului;

- replica în care Maria îl felicită pe Vlăduț pentru că a trecut testul de generozitate;

- replica în care Vlăduț se trezește și vorbește cu mama sa despre vis.

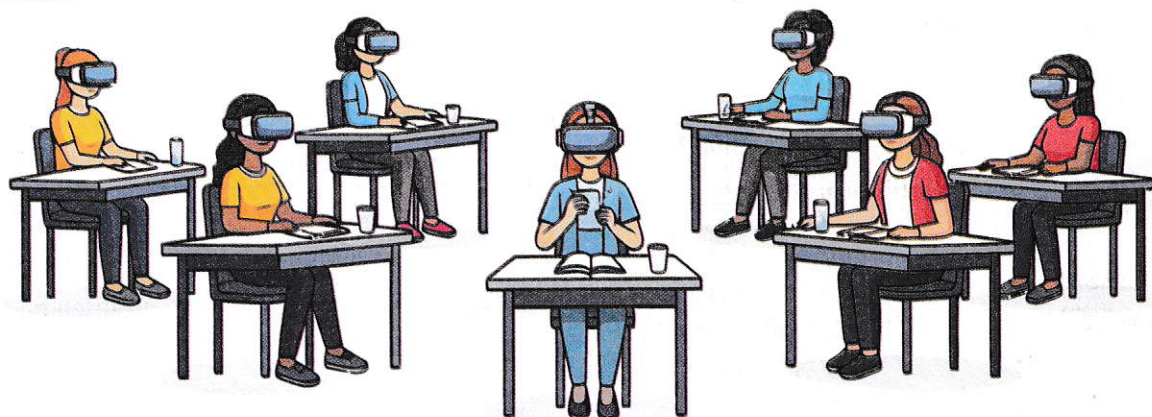
2. Completează spațiile libere cu *mi-au* sau *miau*, după cum se potrivește.

- În vis, colegii lui Vlăduț _____ arătat toate sălile interesante din școala viitorului.
- Copiii _____ spus câteva cuvinte de mulțumire.
- În timp ce Vlăduț se gândea la testul de generozitate, o pisicuță de pluș de pe bancă a scos un _____ prelung și blând.

3. Caută în dicționar definiția cuvintelor de mai jos. Scrie câte o propoziție cu fiecare cuvânt, astfel încât să folosești corect sensul lui.

- compatibilitate: _____
- androizi: _____
- conștiinciozitate: _____

APLICĂ!**1. Scrie patru-cinci rânduri despre cum ți-ai imagina că arată o clasă din școala viitorului.**

2. Pălăriile gânditoare

Recitește textul *Vlăduț și școala viitorului* de Cosmin Perța și completează tabelul cu ideile tale pentru fiecare pălărie.

Pălăria	Întrebări pe baza textului	Răspunsul tău
 (fapte, informații)	Care sunt personajele? Ce s-a întâmplat, pe scurt, în text?	
 (emoții, sentimente)	Ce emoții simte Vlăduț pe parcursul desfășurării acțiunii? Cum te-ai fi simțit tu?	
 (critică, riscuri)	Ce aspecte ar putea fi problematice sau dificile la școală?	
 (avantaje, beneficii)	Ce lucruri bune aduce școala viitorului? Ce învață Vlăduț?	
 (idei noi, creativitate)	Ce ai inventa tu pentru o școală a viitorului? Ce jocuri sau tehnologii noi ai folosi?	
 (organizare, concluzii)	Care este mesajul textului? Ce lecții învață Vlăduț?	